

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: *Teoretické vymezení černého humoru*

Autor práce: Michal Kubelka

Vypracoval: Mgr. Jan Pohunek, Ph.D.

Předložená práce Michala Kubelky se zaměřuje na relativně obtížné téma, kterým je pokus o definici černého humoru, jeho vztahu k běžnému humoru a jeho sociální role. Vychází přitom jak z dostupné teoretické literatury, tak i z vlastního terénního sběru, přičemž obě tyto zdrojové domény v rámci textu účinně kombinuje. Práce přitom není pouze shrnutím dostupných poznatků; je zároveň i výsledkem autorovy snahy dopátrat se podrobnějšího porozumění tématu prostřednictvím vlastního analytického uvažování, které na těchto poznatcích staví.

Při svém tázání tak postupuje od obecnější teorie humoru k hledání toho, v čem spočívá „černost“ černého humoru. Následně rozebírá některé jeho hlavní zdroje inspirace, role a podoby. Závěrečné kapitoly jsou pak věnovány vymezení druhů černého humoru i identifikaci jeho hranic na příkladech konkrétních žánrů. Toto členění je funkční, pouze úvaha o roli folkloristy by možná mohla být umístěna už v úvodu práce. Závěry práce jsou přínosné a některá celková zjištění, ke kterým autor dospívá, jako jsou role potlačení citů prostřednictvím abstrakce nebo užší určení charakteristik typů černého humoru, je v budoucnu možné i dále rozvíjet.

Po formální, stylistické a gramatické stránce práce splňuje požadavky na ni kladené, jen v několika málo případech se v textu nacházejí vybočení ze shody podmětu a přísudku, která nejspíš vznikla úpravami starších verzí konkrétních vět. Jde například o sousloví jako „*Naše teoretické úvahy a představení různých pojmů se opírá o odbornou literaturu*“ na s. 10, „*kteřé někdy zazněli i z úst Zdeňka Izera*“ na s. 37, „*představit ústně předávání vtipů*“ na s. 41 nebo „*podle původní Dawkinsovi teorie*“ na s. 43. Vzhledem k tomu, že autor prováděl také terénní sběr černého humoru mezi respondenty, je škoda, že u práce není zařazen katalog, který by tento získaný materiál mohl představit v plné šíři.

Dále již stojí za připomenutí a případnou diskuzi jen několik dílčích poznámek, které nemají zásadní vliv na celkové hodnocení:

- 1) U memu s J. Kellerem na stranách 25–26 by možná bylo vhodné připomenout, že se jedná o variaci rozšířenějšího typu memu „*Konečně si nás přestanou plést*“.
- 2) Úvahu o tom, že tradice vtipů o veřejných osobnostech u nás není příliš silná na s. 26 by bylo možné zpochybnit připomenutím politického (často rovněž černého) humoru v průběhu 20. století. Z poslední doby je možné připomenout také třeba reakce na smrt Ivety Bartošové.
- 3) U zmínek o shitpostovacích komunitách by bylo vhodné uvést nějaké konkrétní příklady.

Práci doporučuji k obhajobě s navrženým hodnocením 1-2 v závislosti na průběhu obhajoby.

Mgr. Jan Pohunek, Ph.D.

27. 8. 2021